

RAADSVOORSTEL
status: A

Agendapunt:	7
Onderwerp:	Integraal Waterplan/Gemeentelijk Rioleringsplan
Commissie:	14-5-2007, nr. 10
Raadsvoorstel:	, nr.
Portefeuillehouder :	dhr. T. de Vries / dhr. E. Goldsteen
Beleidsterrein:	-
Programma:	8. Volksgezondheid en milieu
Ter inzage (o.m.) :	- Waterplan, gemeentelijk Rioleringsplan en Rioolbeheerplan, inclusief bijlagen
Informant:	A. Reuvers (algemeen) en B. Spies (water)
	E. a.reuvers@dalfsen.nl
	T. (0529) 438936

Voorstel:

Voorgesteld wordt in te stemmen met:

1. visie, beleid en doelstelling als opgenomen in het Waterplan, GRP, Rioolbeheerplan en bijbehorende bijlagen
 2. de maatregelen en prioritering
 3. formatieuitbreiding met 2 fte voor Water en Rioleringsplan
 4. bijgevoegd Communicatieplan
 5. afschrijvingstermijn vrijverval riolering te wijzigen van 25 naar 50 jaar
 6. voorstel tot jaarlijkse verhoging Verbreed rioolrecht met 1,48%, excl. inflatiepercentage
-

Inleiding:

Water staat hoog op de politieke agenda. Van oorsprong had het waterbeheer een technische benadering en was gericht op beheersing van water. Tegenwoordig blijkt deze manier van werken steeds vaker te gaan haperen. Klimaatveranderingen en veranderingen in ruimte- en grondgebruik hebben ervoor gezorgd dat het besef is gegroeid dat het toekomstige waterbeheer een andere aanpak vereist.

Met de ondertekening van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) en later het Regionaal Bestuursakkoord Water (RBW) is gestart vorm te geven aan een andere aanpak en de bijbehorende lokale invulling daarvan. Eén van de belangrijke speerpunten in het NBW en RBW is het opstellen van een Waterplan. In een Waterplan wordt een kader gegeven voor het maken van beleidsmatige en procesmatige afspraken (in- en extern) over de wijze waarop ruimtelijke ordening en water op elkaar afgestemd moeten worden.

In deze nieuwe benadering gaat het naast de kwaliteit van het water (o.a. chemisch en ecologisch) ook over de kwantiteit (mogelijke overlast) en daaraan gerelateerd de beleving van water (bijv. recreatie) en communicatie (bewustwording). Het gaat dus om 'openbaar water' in de breedste zin, dus oppervlaktewater, regenwater, grondwater en afvalwater .

Het waterplan behandelt de centrale vraag: 'Wat is Dalfsen met **WATER** van **PLAN** ?'

Deze vraag overstijgt vele beleidsvelden binnen onze gemeente, maar ook bij haar 'waterpartners'. Een dergelijk breed werkveld dient dan ook integraal te worden benaderd. Het voorliggende Waterplan en GRP is dan ook met inbreng van belanghebbenden en in nauwe samenwerking (co-productie) met het waterschap Groot Salland opgesteld. Het Waterschap Groot Salland heeft als mede belanghebbende ook een deel van de financiering van dit plan voor haar rekening genomen.

Leeswijzer advies

Normaal gesproken wordt in de adviezen, in algemene zin, verwezen naar de bijgevoegde stukken. Gezien het integrale karakter van dit advies en de hoeveelheid onderliggende stukken, wordt d.m.v. leeswijzers aangegeven waar de meest relevante informatie in de stukken gevonden kan worden. De leeswijzers worden per onderdeel cursief weergegeven.

Beleidsdocumenten en onderliggende stukken behorende bij het Integraal Waterplan

A1. Waterplan Dalfsen 2007 t/m 2016 d.d. 15 maart 2007

Het Waterplan vormt een functioneel beleidsdocument. Dit document vormt door zijn integrale benadering van water de basis voor het streven naar een duurzaam beheer van het gemeentelijk watersysteem binnen de kernen. Het biedt een (beleid)kader voor sectorale plannen, zoals het Gemeentelijk Rioleringsplan, plannen met betrekking tot de ruimtelijke ordening en indirect op andere beleidsvelden zoals: recreatie en toerisme, handhaving en communicatie.

Bijbehorende stukken

- A2 Informatieavond dec. 2006: 1. Uitnodiging, 2. hand-out's presentatie en 3. informatieposters
- A3 Inspraaknotitie Waterplan d.d. 15 maart 2007
- A4 Verslag 'Waterplan Dalfsen - strategieconferentie d.d. 28 juni 2006'
- A5 Verslag 'Waterplan Dalfsen - bijeenkomst Klankbordgroep d.d. 4 juli 2006'

B1. Gemeentelijk Rioleringsplan 2007 t/m 2011

Een GRP, dat op basis van de Wet milieubeheer verplicht is, beschrijft de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan haar wettelijke zorgplicht voor een doelmatige inzameling en een doelmatig transport van het op haar grondgebied aangeboden afvalwater. Met het opstellen van een GRP wordt het beleid voor de rioleringszorg geformuleerd en worden de effecten en de kosten hiervan expliciet en toetsbaar gemaakt en vormen daarmee de basis voor de onderbouwing van het Rioolrecht. In het GRP wordt beleid vastgesteld voor beheer van het huidige stelsel, de richtlijnen voor toekomstige aanpassingen/uitbreidingen en de gewenste of noodzakelijke aanpassingen en optimalisatie van het systeem. Als onderdeel van de onderbouwing worden de beheerkosten inzichtelijk gemaakt in een separaat opgesteld Rioolbeheerplan.

Bijbehorende stukken

- B2 Ambtelijke reactie Provincie Overijssel, incl. reactie Dalfsen d.d. 21 maart 2007
- B3 Errata op GRP n.a.v. reactie Provincie Overijssel, d.d. 27 maart 2007
- B4 Aanvullende berekening afschrijvingstermijn 50 i.p.v. 25 jaar d.d. 10 april 2007*

C1. Rioolbeheerplan 2007-2012, d.d. 15 maart 2007

Beschrijft op basis van het huidige rioolstelsel de noodzakelijke kwalitatieve en kwantitatieve inspanning voor instandhouding en werking van het aanwezige rioolsysteem. Met andere woorden het beheer en onderhoudbeleid voor de periode 2007-2012.

D1 Communicatieplan Water

Eén van de thema's (nr 4) binnen het Waterplan is communicatie. In bijgevoegd communicatieplan is opgenomen hoe de gemeente het Waterplan onder de aandacht wil brengen en houden.

Probleemstelling, procedure en inspraak

Bij het opstellen van het Waterplan en GRP dient te worden voldaan aan diverse wet- en regelgeving.

*Leeswijzer: Overzicht wet- en regelgeving is opgenomen in: A1, paragraaf 3.1 en B1, hoofdstuk 1
 Toelichting en consequenties veranderende wetgeving, A1, hoofdstuk 3
 Relaties andere plannen/regelgeving GRP, B1, paragraaf 3.4*

Beleid en veranderingen op het gebied van Water (Waterplan) hebben een grote maatschappelijke invloed. In een vroeg stadium zijn dan ook diverse belanghebbenden betrokken en geïnformeerd.

*Leeswijzer: Planproces en inspraak Waterplan zie:
 - Planproces A1, paragraaf 1.5
 - Informatieavond, A2, hand-outs presentatie en posters
 - Inspraak notitie A3
 - Verslagen klankbordgroep en strategie conferentie A4 en A5*

In het GRP is enerzijds een terugblik opgenomen over de afgelopen planperiode (1999-2006) en anderzijds een vooruitblik naar de verre toekomst. Het beleid wordt beschreven voor een periode van 5 jaar om steeds te kunnen blijven inspelen op veranderingen in wetgeving en ontwikkelingen. De maatregelen opgenomen in het GRP worden bepaald door:

1. de noodzakelijke onderhoudskosten (rioolbeheerplan)
2. veranderende wet- en regelgeving
3. noodzakelijke optimalisatie en efficiency verbetering
4. maatschappelijke ontwikkelingen
5. Waterplan

Met name onderdelen 1 tot en met 3 en in mindere mate 4 komen voort uit de zorgplicht (wettelijke taak) voor de riolering. De gemeente is daar primair voor verantwoordelijk en moet deze verantwoording als een goeie beheerder invullen. Dit betekent dat inspraak in de fase voor vaststelling beperkt is, de betrokken partijen (wettelijk) zijn in het GRP vermeld. Voor onderdeel 5 is inspraak via het Waterplan geregeld.

Na vaststelling GRP door bestuur wordt deze conform de procedure in paragraaf 1.1, artikel 4.2.3. van het GRP bekend gemaakt.

Leeswijzer: B1, paragraaf 1.1 t/m 1.3

Doel en visie

Waterplan

Het streven is om een veilig, veerkrachtig, flexibel, ecologisch gezond watersysteem te hebben, dat minimaal voldoet aan de randvoorwaarden gesteld in het Europees, nationaal en regionaal waterbeleid.

In het waterplan wordt voor onderstaande thema's deze visie beschreven:

- Thema 1: ruimte voor water
- Thema 2: schoon water
- Thema 3: genieten van water
- Thema 4: waterorganisatie en communicatie

Leeswijzer: Uitwerking doel en visie A1, hoofdstuk 4

Gemeentelijk Rioleringsplan Dalfsen

Uitgaande van de zorgplicht zoals beschreven in de Wet milieubeheer is het hoofddoel dat aan de riolering wordt gesteld:

Een doelmatige inzameling en een doelmatig transport van het afvalwater dat binnen de gemeente vrijkomt.

Deze hoofddoelstelling wordt in het GRP nader uitgewerkt op basis van onderstaande doelen:

- Doel 1. inzameling van het binnen het gemeentelijk gebied geproduceerde afvalwater;
- Doel 2. inzameling van het hemelwater dat niet mag of kan worden gebruikt voor de lokale waterhuishouding;
- Doel 3. transport van het ingezamelde water naar een geschikt lozingspunt;
- Doel 4. ongewenste emissies naar oppervlaktewater en bodem (inclusief grondwater) worden voorkomen;
- Doel 5. geen overlast voor de omgeving .

Hierbij gelden voorwaarden voor effectief rioleringsbeheer.

Leeswijzer: Uitwerking doelen en strategie, A1, hoofdstuk 5 en in de samenvatting op blz 6

Maatregel GRP (evaluatie)

De resultaten uit de afgelopen planperiode 1999-2006 worden behandeld in hoofdstuk 2.

Leeswijzer: Evaluatie 1999-2006 GRP, B1 hoofdstuk 2 of Samenvatting (blz. 5)

Maatregelen Waterplan en GRP

Overzicht van de noodzakelijke en gewenste maatregelen behorende bij de beschreven doelen en beleid zijn opgenomen in respectievelijke A1 Waterplan, B1 GRP en indirect C1 Rioolbeheerplan. Opgemerkt dient te worden dat de maatregelen uit het Rioolbeheerplan (kosten en beleid) zijn geïntegreerd in het GRP.

A. Maatregelen Waterplan, leeswijzer A1, hoofdstuk 5, blz. 33 en 34

- Thema 1: ruimte voor water, maatregel 1.1 t/m 1.6
- Thema 2: schoon water, maatregel 2.1 t/m 2.7
- Thema 3: genieten van water, maatregel 3.1 t/m 3.7
- Thema 4: waterorganisatie en communicatie, maatregel 4.1 t/m 4.6

Bij genoemde maatregelen zijn de kosten en prioriteit opgenomen. De prioriteit is daarbij verdeeld in **V**erplicht, **N**oodzakelijk en **G**ewenst in combinatie met een jaar van uitvoering.

Leeswijzer: Uitwerking per maatregel A1, blz. 35 t/m 60

B. Maatregelen GRP, leeswijzer, B1 tabel 1.3 bladzijde 42

Alle noodzakelijke maatregelen zijn in deze tabel opgenomen, ook de maatregelen die zijn opgenomen in het Waterplan en het rioolbeheerplan zijn verwerkt. Het gaat daarbij om maatregelen die met name 'riolering gebonden' zijn en passen binnen en het regulier rioolrecht (basisvariant).

Leeswijzer: Onderbouwing maatregelen, B1, hoofdstuk 5

Beleidskader en rol gemeente:

Zie bovenstaand

Alternatieven:

n.v.t.

Financieel kader:

Formatie en kostendekking

Het huidige systeem van rioolrecht binnen de gemeente Dalfsen is gebaseerd op dekking van alle kosten die voortkomen uit de zorgplicht voor de riolering. (basisvariant). Inmiddels is in de 2^e kamer de Wet op de gemeentelijke Watertaken aanvaard en wordt spoedige aanvaarding in de 1^e kamer verwacht. Deze wet regelt de verbrede zorgplicht (afvalwater, grondwater en afstromend hemelwater) op het watergebied en de mogelijkheden tot dekking daarvan. In het GRP zijn dan ook 2 varianten doorgerekend, te weten; de 'basisvariant' en de 'doorkijk verbrede watertaak'.

Formatie uitvoering GRP

Voor de rioleringszorg is structureel personeel nodig. Een eerste indicatie geeft aan dat er bij uitvoering van alle kernfuncties circa 2,6 formatieplaatsen nodig zijn bij maximale uitbesteding van werkzaamheden. Op dit moment is er 1,1 formatieplaats beschikbaar voor de riolering. Geadviseerd wordt om met minimaal 1 formatieplaats uit te breiden.

Formatie Verbrede zorgplicht

In het Waterplan is onderzoek gedaan naar de personele consequenties als gevolg van de op handen zijnde inwerkingtreding van de verbrede zorgplicht. Op basis van dit onderzoek blijkt de benodigde formatieuitbreiding van 1 fte op het beleidsveld Water noodzakelijk.

Dekking

Het rioolrecht in de gemeente Dalfsen bedraagt € 111,80 per 1 januari 2007. Op de langere termijn is dit tarief echter niet kostendekkend. Zoals bovenstaand vermeld zijn er twee varianten berekend, die inzicht geven in de stijging van het rioolrecht. Afhankelijk van het jaarlijkse stijgingspercentage zijn beide varianten in 2015 kostendekkend, waarbij het rioolrecht daarna niet verder hoeft te stijgen. Wel dient jaarlijks het rioolrecht met de CBS-index voor de inflatie te worden gecorrigeerd.

A. Basisvariant:

Bij de basisvariant ligt het accent op de uitvoering van diverse jaarlijkse onderzoeken die voortvloeien uit vigerend rijks- en provinciaal en waterschapsbeleid. Daarnaast zijn verschillende maatregelen noodzakelijk om het bestaande rioolsysteem blijvend goed te laten functioneren.

In deze variant zijn alleen alle maatregelen opgenomen die in het GRP zijn verwerkt. Ook is in de dekking voor bijbehorende noodzakelijke formatieuitbreiding voor de extra riolering gerichte werkzaamheden met 1 fte Riolering voorzien. Voor de resterende niet rioleringsgerichte maatregelen, uit het Waterplan, moet in dat geval separaat dekking worden gezocht, bijvoorbeeld vanuit de reserve Riolering.

B. 'Doorkijk verbreed rioolrecht'

Boven op het pakket van basismaatregelen wordt in deze variant geanticipeerd op veranderende wet- en regelgeving, vooral op de Wet gemeentelijke watertaken. De maatregelen uit het waterplan vormen hiervoor de basis. Ook is dan in de dekking voor de benodigde formatieuitbreiding van 1 fte Water als gevolg van de inwerkingtreding van de verbrede zorgplicht voorzien.

In onderstaande tabel is het verloop van het rioolrecht te zien voor beide varianten:

Jaarlijkse stijging	4,95% Basis	5,75% Verbreed
2007	€ 111,80	€ 111,80
2008	€ 117,34	€ 118,23
2009	€ 123,15	€ 125,02
2010	€ 129,25	€ 132,21
2011	€ 135,65	€ 139,81

In het investeringsplan 2007-2011 is vooruitlopend op de vaststelling van Waterplan en GRP een bedrag gereserveerd van € 175.000. Dit bedrag kan na goedkeuring door de gemeenteraad van betreffende plannen al in 2007 worden aangewend voor uitvoering van de maatregelen en introductie van de plannen in 2007. Vanaf 2008 zal uitvoering van de maatregelen als opgenomen in het Waterplan en GRP worden verwerkt in de begroting

Ad A/B-nr 1 Aanvullende berekening afschrijvingstermijn 50 i.p.v. 25 jaar en kostendekkendniveau 2015

In het vorige GRP en de nota 'Waarderingen en afschrijvingen, vaste activa' wordt een termijn gehanteerd van 25 jaar voor vrijverval riolering. In de praktijk blijkt dat de gemiddelde levensduur van onze riolering 40-60 jaar is, het geen aansluit bij landelijke gehanteerde normen. Het is daarom mogelijk de afschrijvingstermijn zonder dat hierdoor problemen ontstaan te verlengen naar 50 jaar.

Het kostendekkend niveau van het rioolrecht is hierbij net als in de oorspronkelijke berekening berekend in 2015. Bij deze rekenmethodiek wordt ervan uitgegaan dat op basis van het huidig prijspeil (2007), bekende wet- en regelgeving en technische ontwikkeling geen prijstijging na 2015 meer nodig is, dit exclusief de genoemde inflatie correctie.

Ad A/B-nr 2 Idem, maar nu met een kostendekkend niveau in 2066

Jaarlijks stijgen de kosten van levensonderhoud en dus ook de kosten van onderhoud aan riolering. In de komende planperiode 2007-2011 dienen de berekende bedragen dan ook jaarlijks te worden gecorrigeerd met de CBS index. Iedere 5 jaar wordt een nieuw GRP opgesteld en het bijbehorende rioolrecht bepaald. Op deze wijze wordt niet alleen de inflatie gevolgd maar ook rekening gehouden met nieuwe technische ontwikkelingen en wet- en regelgeving.

Om aan te sluiten bij de beleving van een toenemend prijspeil is aanvullende berekening met een kostendekkend niveau in 2066 uitgevoerd. Ook is daarbij uitgegaan dat de huidige reserve (ca. 2,8 milj.) aan het einde van deze periode gehandhaafd blijft.

De resultaten van deze aanvullende berekeningen zijn in document B4 'Aanvullende berekening afschrijvingstermijn 50 i.p.v. 25 jaar d.d. 27 april 2007' opgenomen. De jaarlijkse verhoging betreffen:

	Basis	Verbreed	
variant nr. 1	4,62%	5,48%	(t/m 2015)
variant nr. 2	1,22%	1,48%	(t/m 2066)

Voor het wijzigen van deze afschrijvingstermijn is instemming van uw raad nodig.

Conclusie/advies

Bovenstaande plannen leggen het gemeentelijk beleid op het gebied van Water en riolering voor een langere periode vast. Dit nieuw voorgestelde beleid is gebaseerd op de huidige wet- en regelgeving en speelt in op diverse landelijke ontwikkelingen. De bijbehorende maatregelen betreffen een mix van concrete projecten met diverse onderzoeken. Deze onderzoeken hebben tot doel de kwaliteit van ons watersysteem in stand te houden en waar nodig verder te verbeteren.

